

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 70, 18.05.2026

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 24, 14.04.2026

Kaupunginhallitus, § 155, 27.04.2026

§ 70

Omavelkaisen takauksen myöntäminen Nurmi Resort Oy:n lainarahoitukselle

TRE:1837/02.04.04/2026

Kaupunginvaltuusto, 18.05.2026, § 70

Valmistelija / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Kehityspäällikkö Miikka Seppälä, puh. 050 377 0303 ja
hankekehityspäällikkö Mervi Huhtelin, puh. 040 354 0560, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Nurmi Resort Oy:lle myönnetään ja sen puolesta sitoudutaan täysimääräiseen (100-prosenttiseen) omavelkaiseen takaukseen yhtiön toiminnan toteuttamiseksi ja sille osoitettujen tehtävien rahoittamiseksi allekirjoittaman velkakirjalainan tai velkakirjalainojen takaisinmaksamisesta. Takaus koskee velkakirjalainoja, joiden laina-aika on enintään yksitoista (11) vuotta ja joiden yhteenlaskettu lainapääoman enimmäismäärä on enintään 10 000 000 euroa.

Takaus kattaa täysimääräisesti velkakirjalainojen maksamattomat pääomat sekä velkakirjalainojen lainaehtojen mukaiset maksamattomat korot, viivästyskorot, maksut, kulut ja mahdolliset perimiskulut sekä muut päävelkasitoumukseen perustuvat velvoitteet niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.

Takauksesta peritään vuotuinen 2,3 prosentin suuruinen takausprovisio.

Takauksen vakuudeksi Nurmi Resort Oy antaa Tampereen kaupungille ensisijaisen kiinnityksen yhtiön omistamaan maaomaisuuteen siltä osin kuin maa-alueet muodostavat golfkentän ja siihen liittyvän klubitalon alueen siten, että yhtiön Tampereen kaupungille panttaamien kiinnitysten määrän tulee olla 1,2 kertaa kulloinkin voimassaolevan takausmäärän verran.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Arto Vuojolainen, Miikka Seppälä, Mervi Huhtelin

Liitteet

1 Khkoja 14.4.2026 Nurmi Resort Oyn pyyntö lainantakauksesta ja pääomittamisesta, 7.4.2026

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 14.04.2026, § 24

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nurmi Resort Oy:lle myönnetään ja sen puolesta sitoudutaan täysimääräiseen (100-prosenttiseen) omavelkaiseen takaukseen yhtiön toiminnan toteuttamiseksi ja sille osoitettujen tehtävien rahoittamiseksi allekirjoittaman velkakirjalainan tai velkakirjalainojen takaisinmaksamisesta. Takaus koskee velkakirjalainoja, joiden laina-aika on enintään yksitoista (11) vuotta ja joiden yhteenlaskettu lainapääoman enimmäismäärä on enintään 10 000 000 euroa.

Takaus kattaa täysimääräisesti velkakirjalainojen maksamattomat pääomat sekä velkakirjalainojen lainaehtojen mukaiset maksamattomat korot, viivästyskorot, maksut, kulut ja mahdolliset perimiskulut sekä muut päävelkasitoumukseen perustuvat velvoitteet niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.

Takauksesta peritään vuotuinen 2,3 prosentin suuruinen takausprovisio.

Takauksen vakuudeksi Nurmi Resort Oy antaa Tampereen kaupungille ensisijaisen kiinnityksen yhtiön omistamaan maaomaisuuteen siltä osin kuin maa-alueet muodostavat golfkentän ja siihen liittyvän klubitalon alueen siten, että yhtiön Tampereen kaupungille panttaamien kiinnitysten määrän tulee olla 1,2 kertaa kulloinkin voimassaolevan takausmäärän verran.

Perustelut

Kaupunginhallitus on linjannut 2022, että raitiotie toteutetaan Ruotulan alueelle siten, että rakentamisen aluerajaus tarkastellaan mahdollisimman laajana ja että golftoimintojen jatkuminen turvataan toisessa sijainnissa Nurmi-Sorilassa. Kaupunki on edistänyt Nurmin osayleiskaavaa ja hankkinut maa-alueet golfkenttää ja sen yhteyteen rakentuvaa asuinalueita varten. Kaupunginhallituksen konsernijaoston päätöksellä 18.4.2023 § 33 hankkeen toteuttamista varten on perustettu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

yhtiö Nurmi Resort Oy, jonka tehtävänä on kehittää vetovoimainen, laadukkaisiin palveluihin perustuva asuinalue Nurmiin sekä rakentaa alueelle golfkenttä.

Yhtiön kehitystehtävät linjataan kehityssopimuksessa, jonka hyväksyy kaupunginhallitus.

Nurmi Resort Oy pyytää liitteenä olevassa kirjeessään Tampereen kaupungilta hankkeen toteuttamisen edellyttämää yhtiön alkuvaiheen rahoitusrakenteen vahvistamista. Tässä tarkoituksessa Nurmi Resort Oy pyytää Tampereen kaupunkia takaamaan yhtiön tulevat lainat ja sen korot 10 miljoonaan euroon asti ja pääomittamaan yhtiötä sijoituksella yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon seuraavasti: Nurmi Resort Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehdään yhteensä 10 692 200,00 euron sijoitus, joka koostuu 3 692 200,00 euron suuruudesta alueen tonttien ja määräalojen apporttisijoituksesta sekä 7 000 000,00 euron suuruudesta rahamääräisestä pääomasijoituksesta.

Pääomituksen antaminen Nurmi Resort Oy:lle etenee valtuustoon samanaikaisesti tämän päätöksen kanssa.

Kaupunki sitoutuu omavelkaiseen takaukseen Nurmi Resort Oy:n ottaman tai ottamien lainojen takaisinmaksamisesta pääomineen, korkoineen ja muine lainaehtoineen. Takaus myönnetään enintään yhdentoista (11) vuoden pituiselle lainalle tai useammalle lainalle, joiden yhteenlaskettu laina-aika on enintään yksitoista vuotta. Takauspääätös esitetään tehtäväksi 11 vuodeksi, mutta yhtiön on tarkoitus ottaa laina kymmenen (10) vuoden maksuohjelmalla. Takauksesta peritään 2,3 prosentin suuruinen vuotuinen takausprovisio, joka vastaa takaamattoman ja kaupungin takaaman rahoituksen välistä markkinaehtoista korkomarginaalieroa. Näin ollen takauksesta peritään markkinaperusteinen hinta.

Takauksen myöntäminen on perusteltua, koska Nurmi Resort Oy vastaa kaupungin sille osoittamasta strategisesti ja toiminnallisesti merkittävästä kehityshankkeesta, joka liittyy kaupungin maankäyttöpoliitikan sekä liikuntalain mukaisten tehtävien toteuttamiseen. Lainarahoituksella rahoitetaan hankkeen toteuttamiseen liittyviä investointeja, ja rahoitusjärjestelyt ovat olennainen osa hankkeen vaiheittaista etenemistä. Kaupungin takaama lainarahoitus on hankkeen etenemisen kannalta tarkoituksenmukainen rahoitusmuoto ja tukee rahoitusjärjestelyjen kustannustehokasta, hallittua ja vaiheittaista toteuttamista kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti. Takaus ei vaaranna Tampereen kaupungin kykyä vastata lakisääteisistä tehtävistään, eikä siihen arvioida sisältyvän merkittävää taloudellista riskiä, kun otetaan huomioon yhtiön asema kaupungin kokonaan omistamana yhtiönä, yhtiölle osoitettujen tehtävien luonne sekä hankkeen vaiheittainen toteutus ja seuranta.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Edellä mainitusta huolimatta kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain mukaisen tehtävän edistämiseen. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 ja 108 artiklassa säädetään. SEUT 107 artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Mainittuja valtioneuvoston sääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaaja on "yritys", joka harjoittaa taloudellista toimintaa. Taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan markkinoilla.

Komission tiedonannon 2008/C 155/02 3.2. kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtioneuvoston takaus (kunnan takaus) ole valtioneuvoston tukia:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

Tiedonannossa on todettu, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtioneuvoston tukieksi. Tiedonannossa mainittua 80 prosentin rajoitusta ei sovelleta sellaisen yrityksen rahoittamiseen myönnettyyn valtion takaukseen, jonka toiminta muodostuu ainoastaan yritykselle asianmukaisesti tehtäväksi annetusta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta, silloin, kun takaajana on viranomainen, joka tehtävän on antanut.

Nurmi Resort Oy on kaupungin kokonaan omistama yhtiö, joka ei sille kehityssopimuksessa osoitetuissa tehtävissä toimi kilpaillulla markkinalla. Yhtiön tehtävät keskittyvät alueidenkäyttölain ja liikuntalain mukaisiin kunnan tehtäviin, joita kaupunki voisi hoitaa omana toimintanaan. Yhtiö ei harjoita taloudellista toimintaa valtioneuvoston sääntelyn tarkoittamalla tavalla eikä kaupungin takaus vääristä kilpailutilannetta markkinoilla. Lisäksi takaus täyttää komission tiedoksiannon edellytykset sille, ettei takausta katsota valtioneuvoston tukieksi.

Myönnettävä takaus ei vaaranna Tampereen kaupungin kykyä vastata lakisääteisistä tehtävistä eikä takauksen myöntämiseen sisälly

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

merkittävää taloudellista riskiä. Kuntalain 129 § edellyttää kunnan antamalle takaukselle riittävän kattavaa vastavakuutta.

Kuntalain edellyttämä vastavakuus järjestetään siten, että takauksen vakuudeksi Nurmi Resort Oy antaa Tampereen kaupungille ensisijaiset kiinnitykset yhtiön omistamaan maaomaisuuteen siltä osin kuin maa-alueet muodostavat golfkentän ja siihen liittyvän klubitalon alueen. Kiinnitykset eivät kohdistu yhtiön hallinnoimiin eikä myöhemmin myytäviin asuinrakentamiseen tarkoitettuihin tontteihin. Kiinnitysten yhteenlaskettu määrä on vähintään 120 prosenttia kulloinkin voimassa olevan taatun lainapääoman, korkojen, viivästyskorkojen ja perimiskulujen yhteismäärästä.

Yhtiö sitoutuu hakemaan ja pitämään voimassa edellä mainittuun golfkenttäalueeseen kohdistuvat kiinnitykset sekä luovuttamaan niihin liittyvät panttikirjat Tampereen kaupungille takauksen vastavakuudeksi. Yhtiö sitoutuu lisäksi täydentämään vakuuksia viipymättä, mikäli vakuuden arvo tai kiinnitysten määrä alittaa edellä mainitun tason laina-ajan kuluessa.

Takaus kohdistuu lainaan, jolla rahoitetaan Nurmiin yhtiön omistamalle maa-alueelle rakennettavan golfkentän ja siihen liittyvän klubitalon toteuttaminen. Lainan takaisinmaksu perustuu hankkeen etenemiseen ja toteutuu pääosin golfkentän valmistumisen yhteydessä ja sen jälkeen alueella toteutettavien tonttimyyntien tuotoilla.

Edellä kuvatut vakuusjärjestelyt turvaavat kaupungin takausvastuun pääoman, korkojen, kulujen sekä muiden lainaehtojen osalta. Kaupunki pidättää oikeuden edellyttää vakuuksien riittävyuden tarkistamista laina-ajan kuluessa yhtiön taloudellisen tilanteen ja hankkeen etenemisen perusteella. Näin ollen takaukselle tulee kuntalain 129 §:n edellyttämä vakuus.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen antamisesta.

Lausunnot

Juristi Lauri Rantanen:
Ei huomautettavaa.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Miikka Seppälä, Mervi Huhtelin

Liitteet

1 Khkoja 14.4.2026 Nurmi Resort Oyn pyyntö lainantakauksesta ja pääomittamisesta, 7.4.2026

Kaupunginhallitus, 27.04.2026, § 155

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nurmi Resort Oy:lle myönnetään ja sen puolesta sitoudutaan täysimääräiseen (100-prosenttiseen) omavelkaiseen takaukseen yhtiön toiminnan toteuttamiseksi ja sille osoitettujen tehtävien rahoittamiseksi allekirjoittaman velkakirjalainan tai velkakirjalainojen takaisinmaksamisesta. Takaus koskee velkakirjalainoja, joiden laina-aika on enintään yksitoista (11) vuotta ja joiden yhteenlaskettu lainapääoman enimmäismäärä on enintään 10 000 000 euroa.

Takaus kattaa täysimääräisesti velkakirjalainojen maksamattomat pääomat sekä velkakirjalainojen lainaehtojen mukaiset maksamattomat korot, viivästyskorot, maksut, kulut ja mahdolliset perimiskulut sekä muut päävelkasitoumukseen perustuvat velvoitteet niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.

Takauksesta peritään vuotuinen 2,3 prosentin suuruinen takausprovisio.

Takauksen vakuudeksi Nurmi Resort Oy antaa Tampereen kaupungille ensisijaisen kiinnityksen yhtiön omistamaan maaomaisuuteen siltä osin kuin maa-alueet muodostavat golfkentän ja siihen liittyvän klubitalon alueen siten, että yhtiön Tampereen kaupungille panttaamien kiinnitysten määrän tulee olla 1,2 kertaa kulloinkin voimassaolevan takausmäärän verran.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Miikka Seppälä, Mervi Huhtelin

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle, kehityspäällikkö Miikka Seppälälle, hankekehityspäällikkö Mervi Huhtelinille ja Nurmi Resort Oy:n toimitusjohtaja Petri Mölsälle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Liitteet

1 Khkoja 14.4.2026 Nurmi Resort Oyn pyyntö lainantakauksesta ja pääomittamisesta, 7.4.2026

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 29.5.2026 kaupungin internetsivulle

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 29.5.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere
29.05.2026

Kalle Kaunisto
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kunnallisvalitus

§70

Kunnallisvalitusohje

Kunnallisvalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen, kun se ei ole muuttunut oikaisuvaatimusmenettelyssä, saa muutosta hakea valittamalla kuitenkin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallinto-oikeus ei ota tutkittavakseen yksityisoikeudellista asiaa koskevaa valitusperustetta, jonka osalta toimivalta on käräjäoikeudella.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistukseen tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana tai kun todisteellisesti sähköisesti tiedoksiannettu päätös on vahvistettu vastaanotetuksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja muut yhteystiedot; myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Lisäksi valitusviranomaiselle on soveltuvalla tavalla ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa valitusviranomaiselle. Sähköisen valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisen päivän aikana. Paperisen valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.